

KRONIKA**Akademik Igor Vrišer – sedemdesetletnik**

Ljubljana, 13. 1. 2000

CARMEN NAROBÉ

V navadi je, da poskušajo najožji sodelavci slavljenca ob takšnem jubileju podati pregled prehojene življenjske, predvsem pa znanstveno-strokovne in pedagoške ter širše poti, najpogosteje z vidika celotnega ustvarjalnega opusa slavljenca. S tem soglašam le delno. Prvič zaradi tega, ker sem seveda globoko prepričan, da tak jubilej ne sme in ne more biti zgolj navada, saj se prispevki o slavljencih ne pišejo zaradi navade, marveč zaradi spoštovanja do človeka, znanstvenika, strokovnjaka, sodelavca kolega, profesorja, prijatelja, in ne nazadnje seveda tudi zaradi ustvarjalnega dela, ki ga je opravil. Drugič zaradi tega, ker lahko govorimo samo o dosedanjem delu z določenega področja ustvarjanja avtorja, ne pa tudi o ustvarjanju, ki šele nastaja, sedaj, ta trenutek. In tretjič zaradi tega, ker lahko ob taki priložnosti zapišemo o slavljencu tudi del tistega, kar morda nikoli ni bilo zapisano, kar je bilo mogoče velikokrat izrečeno na formalen ali neformalen način, ali pa še nikoli ni bilo na glas povedano, in je šele sedaj prilika, da se o tem spregovori. Še prav posebej velja to ob tej priložnosti, ko praznuje sedemdesetletnico akademik in redni profesor dr. Igor Vrišer, ki je neprestano prisoten v geografskih znanstvenih in strokovnih ter pedagoških krogih že več kot štirideset let.

Pri tem pa seveda ne gre za preštevanje stvari, za podatke o tem, kdaj se je rodil, kam ga je vodila življenjska pot, kdaj je dosegel določeno strokovno stopnjo in univerzitetno zvanje, katere pomembne funkcije je opravljal, kaj in koliko je napisal, kakšna priznanja je dobival za uspešno delo in tako dalje. Z vseh teh zornih kotov o profesorju Igorju Vrišerju ni težko pisati, saj je že samo njegova bogata zakladnica strokovnih člankov na področju teoretskih, metodoloških in vsebinskih vprašanj sistema poselitve oziroma urbanega sistema lahko predmet številnih razprav. Prepričan pa sem, da bo tudi za takšne preglede in njihove ocene še dovolj časa in priložnosti.

Na eni strani lahko rečemo, da marsikatero strokovno besedilo, ki ga je predvsem v zgodnjih ustvarjalnih letih napisal profesor Igor Vrišer, danes ni več v ospredju pozornosti strokovnih geografskih in regionalnih planerskih razprav. Pri tem ne gre zato, da ta spoznanja in rezultati znanstvenega in raziskovalnega dela ne bi bila več na takšen ali drugačen način aktualni, marveč preprosto zato, da so ta besedila postala sestavni, obvezni, nesporni del številnih referenc domačih in tujih strokovnjakov, ki v sedanjem času razmišljajo o geografski stroki, o urbanem sistemu in regionalnem razvoju. Le malo je znanstvenih in strokovnih raziskav in razprav znotraj geografije s področja ekonomske, urbane, industrijske in agrarne geografije ter geografske regionalizacije, ki se ne sklicujejo na prispevke, ki jih je zapisal oziroma jih objavlja profesor Igor Vrišer. Na drugi strani pa postajajo različni geografski pristopi in koncepti, ki jih je zastopal in jih zastopa profesor Igor Vrišer, ponovno predmet podrobnejših strokovnih analiz, preverjanj in vrednotenj.

Profesor Igor Vrišer je vedno zastopal geografsko stroko, in to zelo uspešno. Verjetno tudi zaradi tega, ker je neprestano odpiral teoretske, metodološke in vsebinske strokovne razprave znotraj same geografije in znal ponuditi strokovna spoznanja tudi drugim strokam in širšim strokovnim krogom, in ne nazadnje tudi laični javnosti, in sicer na razumljiv, jasen in uporaben način. In to tako, da je skozi konkretne raziskave »geografske stvarnosti« na področju ekonomske, urbane, industrijske in agrarne geografije ter regionalnega planiranja tudi nakazal možne rešitve, opozarjal na njihove dobre in slabe strani ter možne vplive in posledice. Osrednje dejstvo je, da je profesor Igor Vrišer vedno bil in bo prisoten v geografskih strokovnih krogih in tudi zunaj njih predvsem zaradi svoje strokovne korektnosti.

Pri tem nikoli ni skrival in zamolčal vsaj dveh stvari. Prve in brez dvoma najpomembnejše, uresničevanja temeljnega geografskega poslanstva: opis in razlago pokrajine, stvarnih razmer, pojavov in procesov takšnih, kot so. In pri geografskem poznavanju splošnih, posebnih in posameznih značilnosti pokrajin Slovenije je pravi mojster. Ne spomnim se, da na številnih terenskih vajah po Sloveniji ne bi znal odgovoriti na študentska vprašanja, pa naj je šlo še za tako vsakdanje vprašanje, kako se imenuje tista vasica na zahodnem robu hriba. Tudi to vedenje ima za profesor Igorja Vrišerja globlji pomen. Teh dejstev namreč nikoli ni imel samo za faktografijo, za gola dejstva, marveč za enega izmed temeljnih podlag, ki omogočajo geografiji, da opravlja svoje poslanstvo, kot orodje, brez katerega ni prvega geografskega pristopa. To sodi k abecedi geografije, ki se je lahko naučiš samo tako, da si v pokrajini. Šele prek tega in s pomočjo tega nam je omogočeno nadaljnje geografsko spoznavanje, poznavanje, razumevanje in razlaga stvarnih razmer. O njih se da pisati na splošno, univerzalno, abstraktno, vendar zgolj prek konkretnega, posameznega, specifičnega, v vseh njihovih pojavnih oblikah, funkcijah in strukturah. Drugo dejstvo je, da je profesor Igor Vrišer tudi zgodovinar in da so mu blizu zgodovinski pogledi, pa naj gre za metodološko naravnost in prikaz regionalnega razvoja ali za iskanje zgodovinskih virov kot pomoč za opis in razlago razvoja pokrajine kot celote ali posameznih pojavov in procesov. Pa ne gre za historicizem, daleč od tega. Razumeti je, da je tudi zgodovinski vidik geografske stvarnosti eden izmed metodoloških ali pa samo analitičnih orodij pri poskusih členitve in sinteze ter poskusih celovite razlage pokrajin, regij in razvoja.

Profesor Igor Vrišer se je vedno z vsemi strokovnimi močmi in srcem zavzemal za aplikacijo geografskih spoznanj za potrebe regionalnega planiranja. In tu ne razume aplikacije zgolj in samo v strokovnem smislu, marveč v širšem družbenem pogledu. Trdno zastopa stališče, da se aplikacija ne sme končati z analizo. Zastopa sicer klasični koncept »analize pred planom«, in tu vidi pomembno in temeljno vlogo geografske stroke. To je tisto, kar daje težo geografski stroki v več ali manj interdisciplinarnih borbah in soočenjih različnih strokovnih, velikokrat pa tudi čisto laičnih mnenj. Pri tem je neomajen in načelen. Vendar načelen tudi v tem pogledu, da geografske koncepte uresničuje z lastnimi konkretnimi raziskavami, znanstvenimi in strokovnimi prispevki ter številnimi objavami. Njegove razprave in prispevki so strukturirani okoli stvarnih dejstev. Mogoče je bil ravno zaradi tega včasih razumljen, vsaj v nekaterih strokovnih planerskih krogih, kot preveč tog, preveč stvaren, a se je kaj hitro velikokrat izkazalo, da so argumenti stvarnih geografskih razmer pogosto postavili na trdna tla marsikatera sme-

la predvidevanje. Na drugi strani pa je bil verjetno ravno zaradi takega znanja tako dobro sprejet v planerskih krogih.

Nesporno lahko govorimo o pojmu »geografske šole« na področju regionalnega planiranja v Sloveniji. In temelje te šole, če jo smem imenovati kar »geografska regionalna planerska šola«, je vsekakor postavil profesor Igor Vrišer. Lahko da ne v takem vrstnem redu, kot je zapisano, nesporno pa na vseh področjih, ki jih omenjam. Profesor Igor Vrišer je postavil predmet regionalnega planiranja med osrednje in usmeritvene predmete na dodiplomskem študiju na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete, na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo (sedanji Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo), na Oddelku za krajinsko arhitekturo Biotehnične fakultete in na Pedagoški fakulteti ter na Fakulteti za gradbeništvo v Mariboru. Osrednje prepoznavne vsebine te šole so v prvi vrsti vsekakor geografske podlage za regionalno planiranje oziroma geografski koncept, pristop k analizi stvarnih razmer v pokrajini, regijah, različnih prostorskih enotah, pojavov ali procesov za potrebe regionalnega planiranja. Danes bi to poimenovali z izrazom »ciljno usmerjena analiza«. Analiza, ki naj odgovori na vprašanja o temeljnih dejavnikih razvoja oblik, funkcij in struktur pokrajine in regije. Na tem področju je profesor Igor Vrišer venomer poudarjal in neomajno vztrajal na tem, da je geografska stvarnost – pokrajina – natančno določen predmet znanstvena raziskovanja, ki zahteva lastno terminologijo in metode. Za profesorja Igorja Vrišerja geografija nikoli ni bila zgolj metoda, samo določen način gledanja, ne zgolj metodologija, marveč znanstvena veda in zato mora jasno opredeliti svoj predmet proučevanja in ne zgolj samo to, kako gleda na pokrajino. Zgodovinski razvoj geografske stroke, geografski avtorji in geografske institucije ter objavljena geografska dela številnih avtorjev nedvomno govore v prid temu. Profesor Igor Vrišer se dobro zaveda, da lahko geografija edino na ta način enakopravno prispeva in vstopa v interdisciplinarni in multidisciplinarni značaj znanstvenega in strokovnega raziskovalnega in ne nazadnje tudi praktičnega dela na področju regionalnega planiranja.

Elementi »geografske regionalne planerske šole« so po zaslugi profesorja Igorja Vrišerja prerasli redne dodiplomske študijske okvirje in se nadaljevali še na individualni podiplomski študijski program na Oddelku za geografijo ter na Interdisciplinarni podiplomski študijski program iz urbanističnega in prostorskega planiranja na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo. K zadnjemu interdisciplinarnemu študijskemu programu lahko dodamo poleg regionalnega planiranja še predmet urbano geografijo. Še več, profesor Igor Vrišer je z vztrajanjem na geografskih konceptih in udejanjanju le-teh v številnih znanstvenih ekspertizah, raziskavah in strokovnih prispevkih ter akademskih krogih odpiral vrata tudi ostalim temeljnim geografskim predmetom, ki so jih predavali dr. Ivan Gams, dr. Darko Radinja, dr. Matjaž Jeršič, če omenim le nekatere, in so postali prepoznavni del planerske izobrazbe. Pri tem pa velja še posebej poudariti, da številni in raznovrstni rezultati geografske planerske šole niso ostali in ne ostajajo zgolj v akademskih krogih. Tudi po zaslugi profesorja Igorja Vrišerja in njegovega raznovrstnega strokovnega sodelovanja so bili in so prisotni tako na znanstvenoraziskovalnem področju številnih geografskih in tudi planerskih institucij, državnih in regionalnih zavodih ter uradih, kakor tudi v vsakodnevni planerski praksi na občinski ravni planiranja.

Ob jubileju profesorja Igorja Vrišerja bi zlahka lahko zapisali, da ni kaj dodati ali odvzeti od tistega, kar je bilo zapisanega. Sam naj seveda presodi, ali se strinja z našim mnenjem. Kljub temu pa si želimo, da bi profesor Igor Vrišer napisal, poleg tistega, kar ima sam v načrtu, vsaj še knjigo s predlaganim naslovom: Regionalno planiranje, dvaindvajset let pozneje.

Andrej Černe

Pomembnejša bibliografija akademika Igorja Vrišerja

Letošnji jubilar akademik profesor dr. Igor Vrišer je s svojo bogato publicistično dejavnostjo pomembno sooblikoval slovensko geografsko bibliografijo druge polovice 20. stoletja. V petih desetletjih raziskovalnega in pedagoškega dela je objavil prek 300 del, od tega 22 samostojnih publikacij, 52 elaboratov, 170 razprav, 49 pomembnejših poljudnih člankov, okrog 40 recenzij. V slovenski bib-

liografski bazi COBIB se njegovo ime v vlogi avtorja, soavtorja, urednika ali mentorja pojavi v 380-ih bibliografskih enotah. Prek štirideset del je objavil zunaj meja Slovenije, zlasti v republikah bivše Jugoslavije ter v Švici, Nemčiji, Franciji, Avstriji in na Nizozemskem.

Še več nam o pomenu znanstvenega delovanja Igorja Vrišerja povedo drugi kazalci, ki se v zadnjem času uporabljajo za ocenjevanje uspešnosti in odmevnosti raziskovalnega dela. Med njimi se v scientometriji najpogosteje uporablja analiza citiranosti. Pregled citiranih avtorjev v osrednji slovenski geografski reviji *Geografski vestnik* za obdobje 1980–1999 je pokazal, da se Igor Vrišer uvršča na četrto mesto med najpogosteje citiranimi slovenskimi geografi, takoj za Ivanom Gamsom, Svetozarjem Plešičem in Antonom Melikom. Pomemben je tudi mednarodni odmev nekaterih razprav, saj je Igor Vrišer eden od redkih slovenskih geografov, ki se pojavljajo med citiranimi avtorji v največji mednarodni bibliografski bazi Social Sciences Citation Index.

Žal nam prostor ne dopušča, da bi v celoti predstavili njegov publicistični opus. Omejili smo se na samostojne publikacije, znanstvene in strokovne članke ter pomembnejše poljudnoznanstvene prispevke. V pričujoči bibliografiji niso zajete številne študije, raziskovalne naloge in elaborati, ki so nastali za različne naročnike (za planerske ustanove, občine in za nekdanjo Raziskovalno skupnost Slovenije). Prav tako smo izpustili prek sto recenzij, poročil, diskusijskih prispevkov in gesel v enciklopedijah. O njegovem dolgoletnem pedagoškem delovanju priča tudi mentorstvo pri več kot šestdesetih diplomskih, magistrskih nalogah ter doktoratih. Podrobnejši podatki o teh delih so zabeleženi v bibliografski zbirki COBIB. Popolna osebna bibliografija Igorja Vrišerja pa je objavljena v petih izdajah publikacije *Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev in sodelavcev Univerze v Ljubljani*.

Bibliografija je urejena kronološko po tipologiji prispevkov. Skoraj vsa navedena dela so dostopna v knjižnici Oddelka za geografijo Filozofske fakultete, bodisi kot original ali kot separadni odtis:

• **samostojne publikacije** (knjige, učbeniki, pomembnejše raziskovalne naloge):

Razvoj prebivalstva na območju Ljubljane. Ljubljana: Zgodovinsko društvo za Slovenijo, 1956, 67 str. (Knjižnica Kronike; 2)

Geografija rudarskih mest v črnem revirju: geografija Trbovelj, Zagorja in Hrastnika: doktorska disertacija. Ljubljana: [samozal.], 1961, 203 str.

Rudarska mesta Zagorje, Trbovlje, Hrastnik. Ljubljana: Slovenska matica, 1963, 218 str.

Uputstva za proučevanje geografije gradova. Ljubljana: Geografsko društvo Slovenije, 1963, 37 str.

Die Region in der Landesplanung. Zürich: Institut für Orts-, Regional- und Landesplanung an der ETH, 1965, 32 str.

Osnove geografskega dela. Ljubljana: Univerzitetna založba, 1966, 284 str.

Mala mesta v SR Sloveniji: problemi njihovega obstoja in nadaljnega razvoja. Ljubljana, Inštitut za geografijo, 1969, 169 str., 32 str. pril.

Sodobni svet: družbena geografija. Maribor: Obzorja, 1969, 2 knj. (soavtor A. Lah)

Uvod v geografijo: osnove geografskega dela. Ljubljana: Univerza, 1969, 504 str.

Vplivna območja jugoslovanskih mest in drugih središč. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 1972, 142 str.

Industrializacija Slovenije: metodološka zasnova industrijske geografije. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani, 1973, 134 str.

Urbana geografija: skripta. Ljubljana: Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, 1973, 246 str.

Uvod v geografijo. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 1976, 387 str.

Industrializacija Slovenije. Ljubljana: Zavod SRS za družbeno planiranje, 1977, 90 str. (Zavod SRS za družbeno planiranje, področje za prostorsko planiranje; 33)

Regionalno planiranje. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1978, 356 str. (Tokovi)

Report on the Yugoslav national settlement system. Ljubljana: Institute of geography, 1980, 31 str.

Geografija: poskusni učbenik. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1981, 113 str. (Srednje izobraževanje, Skupna vzgojnoizobražbena osnova) (soavtor)

- Industrializacija Jugoslavije. Del 3, Razmestitev industrijskih dejavnosti v Jugoslaviji. Ljubljana, Inštitut za geografijo, 1982, 140 str.
- Uvod v geografijo. 4. izd. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 1982, 414 str.
- Sodobni svet: družbena geografija. Maribor: Obzorja, 1983, 2 knj. (soavtorja V. Bračič, A. Lah)
- Urbana geografija. Ljubljana: Interdisciplinarni podiplomski študij prostorskega in urbanističnega planiranja pri Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 1984, 240 str.
- Geografija 1. Dopolnjena izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1986, 123 str. (Srednje izobraževanje, Skupna vzgojnoizobražbena osnova) (soavtor)
- Uvod v geografijo. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 1987, 458 str.
- Geografija 1. Dopolnjena izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990, 119 str. (Srednje izobraževanje) (soavtor)
- Uvod v geografijo. 5. izd. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 1992, 458 str.
- Agrarna geografija. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 1995, 218 str.
- Metodologija ekonomske geografije: metode, viri, bibliografija na primeru Slovenije. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 1997, 125 str.
- Uvod v geografijo. 6. izd. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 1998, 414 str.
- Geografija Slovenije. Ljubljana: Slovenska matica, 1998, 501 str. (urednik in soavtor)
- Pokrajine v Sloveniji. Ljubljana: Vlada, Služba za lokalno samoupravo, 1999, 126 str. (urednik in soavtor)
- znanstveni članki in sestavki, objavljena predavanja na konferencah:**
- Goriška Brda: gospodarska geografija. Geogr. zb. 2 (1954), str. 51–113
- Morfološki razvoj v Goriških Brdih. Geogr. zb. 4 (1956), str. 159–183
- Izveštaj o radu komisije za izradu uputstva za proučevanje gradova. V: Zbornik radova: V kongres geografa FNR Jugoslavije održanog u NR Crnoj Gori od 8–16 septembra 1958. Cetinje: Geografsko društvo NR Crne Gore, 1959, str. 467–468
- Nastanek in razvoj Nove Gorice: geografija novo nastajajočega mesta. Geogr. vestn. 31 (1959), str. 45–78
- Doseljevanje v Zagorje. Geogr. vestn. 32 (1960), str. 247–257
- Ugotavljanje perspektivnega razvoja prebivalstva. Geogr. vestn. 35 (1963), str. 69–79
- Regionalno prostorsko načrtovanje turizma v postojnski občini. Geogr. vestn. 36 (1964), str. 51–68
- Geografska izhodišča pri omejevanju mest in njihovih vplivnih območij. Geogr. vestn. 37 (1965), str. 143–161
- Landesplanung in Jugoslawien. Plan (Solothurn) 22 (1965), str. 87–94
- Regija v prostorskem planiranju. Urbanizem 3 (1965), št. 4/6, str. 102–115
- Kartiranje izrabe tal v urbanih območjih. Geogr. vestn. 38 (1966), str. 69–92
- O aplikaciji geografije. Geogr. obz. 14 (1967), št. 3, str. 101–104
- O centralnih naseljih. Geogr. vestn. 39 (1967), str. 143–154
- Sistemi agrarnega izkoriščanja tal v SR Sloveniji. Ekon. rev. 18 (1967), št. 2, str. 192–211
- Centralna naselja v Jugoslaviji. V: Zbornik na VIII kongres na geografite od SFRJ vo Makedonija od 9. IX. do 14. IX. 1968. Skopje: Sojuz na geografskite društva na SFRJ: Geografsko društvo na SR Makedonija, 1968, str. 237–253
- Centralna naselja v Jugoslaviji. Ekon. rev. 19 (1968), št. 4, str. 395–430
- O funkcijski klasifikaciji mest. Geogr. vestn. 40 (1968), str. 115–120
- Regionalizacija in centralna naselja v regionalnem planiranju. Ekon. rev. 19 (1968), št. 2, str. 145–152
- Centralna naselja v Jugoslaviji i aspekti njihovog razvitka u budućnosti. V: Kongres urbanista u Mostaru. Mostar, 1969, str. 9–12
- The systems of agrarian utilization of land in Socialist Republic of Slovenia. V: Excursion guide and some case studies of land utilization in Slovenia. Ljubljana: Univerza, Inštitut za geografijo, 1969, str. 36–38
- Družbenoekonomski položaj slovenskih mest. Ekon. rev. 21 (1970), št. 3/4, str. 428–457
- Kvantitativna geografija. Geogr. vestn. 42 (1970), str. 97–110

- O urbanem sistemu Slovenije. Teor. praksa 7 (1970), št. 12, str. 1666–1682
- Le citta alpine della Slovenia (Jugoslavia). V: 21. Congresso di geographia italiana. Verbania, 1971, str. 345–353
- Društveno-ekonomske osnove slovenačkih gradova. V: Jugoslovanski simpozij o urbani geografiji, Ljubljana, 5–7. oktober 1970. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze, 1971, str. 131–144 (Geographica Slovenica; 1)
- Jugoslovenska urbana geografija u posleratnom periodu. V: Jugoslovanski simpozij o urbani geografiji, Ljubljana, 5.–7. oktober 1970. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze, 1971, str. 13–23 (Geographica Slovenica; 1)
- The pattern of central places in Yugoslavia. Tijdschrift voor economische en sociale geografie 62 (1971), št. 5, str. 290–300
- The urbanization of Yugoslavia. Geografisch tijdschrift 1971, št. 4, str. 491–495
- O geografskem proučevanju slovenskih mest. Geogr. vestn. 44 (1972), str. 115–122
- Prostorske aglomeracije v regionalnem planiranju. V: Mednarodni simpozij o regionalnem prostorskem planiranju. Ljubljana: Zavod SR Slovenije za regionalno prostorsko planiranje, 1972, str. 82–89 (Zavod SRS za regionalno prostorsko planiranje; 26)
- Socio-economic bases of slovenian towns. V: Géographie et perspectives a long terme. Sablé: Coconier, 1972, str. 255–265
- Mesta in centralna naselja v Severovzhodni Sloveniji. V: Geografski simpozij o Severovzhodni Sloveniji: Maribor, 13. do 15. oktobra 1972. Maribor: Obzorja, 1973, str. 74–84 (Geographica Slovenica; 2)
- Städte in Slowenien: einige Merkmale des Städtetzes, der Entwicklung und sozialökonomischen Bedeutung der Städte. V: Sozialgeographische Probleme Südosteuropas. Kallmünz/Regensburg: Lassleben, 1973, str. 75–85 (Münchner Studien zur Sozial- und Wirtschaftsgeographie; 7)
- Vplivna območja jugoslovanskih mest in drugih središč. Geogr. vestn. 45 (1973), str. 21–44
- Vplivna območja slovenskih mest. V: Regionalni prostorski plan za območje SR Slovenije, Stanje v prostoru in razvojne težnje: dokumentacijsko gradivo II. Ljubljana: Zavod SR Slovenije za regionalno prostorsko planiranje, 1973
- Znanstveno raziskovanje in regionalno planiranje. V: Planiranje v Skandinaviji: prispevki s študijskega potovanja po Danski in Švedski. Ljubljana: Zavod SR Slovenije za regionalno prostorsko planiranje, 1973, str. 45–49
- Gradovi srednje veličine u urbanom sistemu. V: Razvoj i planiranje gradova srednje veličine: 8. simpozijum, Beograd, 25.–26. 11. 1974. Beograd: Jugoslovanski institut za urbanizam i stanovanje, 1974, knj. 1, 23 str.
- Mesta in urbano omrežje v SR Sloveniji: značilnosti njihovega razvoja in družbenogospodarskega pomena s posebnim ozirom na mala mesta. Geogr. zb. 14 (1974), str. 179–336
- Mesto in podeželje – eden od aspektov socialnega razlikovanja. V: Socialnogeografski aspekti socialnega razlikovanja med slovenskimi pokrajinami. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze, 1974, str. 108–119 (Geographica Slovenica; 3)
- Populacijski razvoj slovenskih mest. V: I. slovenski demografski simpozij. Komunikacije. Ljubljana: Demografski institut, RCEF, 1974, 19 str.
- Recherches typologiques sur l'utilisation agricole du sol en Slovénie: quelques résultats. Bulletin de la Société languedocienne de la géographie 8 (1974), št. 2, str. 172–190. (soavtorja S. Ilešič, J. Medved)
- Regionalni razvoj in urbanizacija. 2, Urbanizacija. V: Družbeni razvoj SR Slovenije 1947–1972. Ljubljana: Komunist, 1974, str. 181–184
- Uticajne sfere jugoslovenskih gradova i drugih središta. V: Zbornik IX kongresa geografa Jugoslavije u Bosni in Hercegovini od 24. do 30. 9. 1972. Sarajevo: Geografsko društvo Bosne i Hercegovine, 1974, str. 365–376
- Le zone d'influenza delle citta slovene e delle localita centrali con particolare riguardo alle regioni di confine. V: Atti IV incontro geografico italo-sloveno (Pordenone, 28–29 ottobre 1973), Parte 1. Le

- minoranze etnico-linguistiche della frontiera italo-jugoslava. Udine: Istituto di Geografia della Facoltà di Lingue e Letterature straniere dell'Università di Trieste, 1974, str. 141–154 (Pubblicazioni dell'Istituto di Geografia; 1)
- Nove meje geografije. Geogr. vestn. 47 (1975), str. 3–9
- The pattern of central places in Yugoslavia. V: Urbanization in Europe. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1975, str. 139–146
- Raziskovalne metode v industrijski geografiji. Geogr. vestn. 47 (1975), str. 165–175
- The systems of agrarian utilization of land in the Socialist Republic of Slovenia. V: Izraba tal v vzhodno-srednje evropskih deželah. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze, 1975, str. 95–96 (Geographica Slovenica; 4)
- Yugoslavia. V: Essays on world urbanization. London: G. Philip, 1975, str. 331–340
- The areas of influence of yugoslav cities and towns. V: International geography '76. Section 7, Geography of population. Moskva, 1976, str. 335–339
- Industrialisierung von Slowenien. V: Sozialgeographische Fragestellungen: Beiträge zum Symposium in Ljubljana/Maribor, im Oktober 1975. Frankfurt am Main: Universität, Geographisches Institut, 1976, str. 183–194 (Materialien; 5)
- Razvoj industrije v Sloveniji. Geogr. vestn. 48 (1976), str. 29–45
- Die Probleme der Raumplanung in Jugoslawien. V: Der ländliche Raum – eine Aufgabe der Raumplanung: Festschrift für Theo Weidmann und Ernst Winkler. Zürich: Institut für Orts-, Regional- und Landesplanung, 1977, str. 182–191 (Schriftenreihe zur Orts-, Regional- und Landesplanung; 28)
- Razvoj industrije u Sloveniji. V: Zbornik X jubilarnog kongresa geografa Jugoslavije, održanog u Srbiji od 15. do 20. septembra 1976. Beograd: Srpsko geografsko društvo, 1977, str. 234–238
- Urbanizacija jugoslovenskih občin: v luči faktorske analize. Geogr. vestn. 49 (1977), str. 131–138
- Bewertung der standortsbestimmende Faktoren bei der Gründung der Industriebetriebe in der Sozialistischen Republik Slowenien. V: Socialnogeografski problemi obmestnih in obmejnih območij. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze, 1978, str. 29–37 (Geographica Slovenica; 8)
- Geografska veda v Sloveniji. Geographica Iugoslavica 1 (1978), str. 42–58 (soavtorica T. Šifrer)
- O lociranju industrije na regionalni ravni. V: Sedlarjevo srečanje, Ljubljana, Magistrat, 18. in 19. maj 1978. Ljubljana: Urbanistično društvo Slovenije, 1978, 15 str.
- Slovensko urbano omrežje in policentrični razvoj. V: II. slovensko-slovaški geografski simpozij, Maribor, 11.–14. december 1975. Maribor: Pedagoška akademija, 1978, str. 65–76 (Geographica Slovenica; 7)
- O regionalnem razvoju Goriške in Nove Gorice. V: Priprava prostorskih planov v SR Sloveniji. Nova Gorica: Društvo urbanistov Nova Gorica: Zveza urbanistov Slovenije, 1979, 10 str.
- Pomen mariborske (podravske) regije v slovenskem gospodarstvu. V: Mariborsko Podravje: zbornik 11. zborovanja slovenskih geografov, Maribor, 28.–30. 6. 1978. Ljubljana: Geografsko društvo Slovenije, 1979, str. 65–81
- Razmišljanja o geografiji. Geogr. vestn. 51 (1979), str. 83–96
- Industrializacija Jugoslavije. V: Urbana in industrijska geografija. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze Edvarda Kardelja, 1980, str. 209–223 (Geographica Slovenica; 10)
- Industrializacija SR Srbije. Statističar 2 (1980), št. 7/8, str. 87–94
- Industrialization in Yugoslavia. Geographica Iugoslavica 2 (1980), str. 101–111
- Naselbinski sistem v Jugoslaviji. Geogr. vestn. 52 (1980), str. 93–105
- The yugoslav settlement system. V: The national settlement systems: topical and national reports. Warsaw: International Geographical Union, Commission of National Settlement Systems, Polish Academy of Sciences, 1980, str. 399–441
- Industrialisierung und die zentralörtlichen Systeme in Jugoslawien. V: Industrialisierung und Urbanisierung in sozialistischen Staaten Südosteuropas. Regensburg: Lassleben, 1981, str. 43–65 (Münchener Studien zur Sozial- und Wirtschaftsgeographie; 21)

- Razmestitev industrije v Jugoslaviji. V: Raziskovalno delo Inštituta za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Ljubljana: Inštitut za geografijo Univerze Edvarda Kardelja, 1981, str. 5–38 (Geographica Slovenica; 12)
- Razprava o geografiji. Geogr. vestn. 53 (1981), str. 85–92 (soavtorji I. Gams et al.)
- Razvoj industrije na Gorenjskem. V: Gorenjska: referati in gradivo na 12. zborovanju slovenskih geografov v Kranju in na Bledu od 15. do 17. oktobra 1981. Ljubljana: Geografsko društvo Slovenije, 1981, str. 31–46
- O geografskem proučevanju podeželja. V: Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja: gradivo za posvetovanje geografov ob 60-letnici Geografskega društva Slovenije. Ljubljana: Geografsko društvo Slovenije, 1982, str. 11–22
- Prostorsko planiranje v pariški regiji. IB, Inf. bilt. 16 (1982), št. 9/10, str. 9–13
- Industrialization in the slovene alpine areas. Geographica Iugoslavica 5 (1983), str. 71–78
- Razmeštaj industrije u Jugoslaviji. V: Zbornik XI kongresa geografa SFRJ održanog u SR Crnoj Gori od 28. IX do 2. X. 1981. Titograd: Savez geografskih društava SFRJ, Geografsko društvo SR Crne Gore, 1983, str. 197–205
- »Behavioural geography«. Geogr. vestn. 56 (1984), str. 63–70
- Die Entwicklung der Industriebetriebe in Slowenien aus historisch-geographischer Sicht unter besonderer Berücksichtigung des Alpen- und Alpenvorlandes. V: Raumstrukturen der randalpinen Bereiche Bayerns und Sloweniens. Regensburg: Lassleben, 1984, str. 29–40 (Münchener Studien zur Sozial- und Wirtschaftsgeographie; 27)
- Razvoj industrije v dolenski regiji. V: Dolenjska in Bela krajina: prispevki za 13. zborovanje slovenskih geografov v Dolenjskih Toplicah od 12.–14. oktobra 1984. Ljubljana: Geografsko društvo Slovenije, 1984, str. 182–192
- Das Siedlungssystem in Jugoslawien. V: Urbane und suburbane Entwicklung im Rhein-Main-Gebiet (Bundesrepublik Deutschland) und Slowenien (Jugoslawien) im Vergleich: Beiträge zum Symposium in Frankfurt am Main, im Oktober 1983. Frankfurt am Main: J. W. Goethe Universität, Institut für Kulturgeographie, 1984, str. 15–33 (Materialien; 9)
- System der gesellschaftlichen Planung in Jugoslawien. V: Urbane und suburbane Entwicklung im Rhein-Main-Gebiet (Bundesrepublik Deutschland) und Slowenien (Jugoslawien) im Vergleich: Beiträge zum Symposium in Frankfurt am Main im Oktober 1983. Frankfurt am Main: J. W. Goethe Universität, Institut für Kulturgeographie, 1984, str. 171–174 (Materialien; 9)
- Urbanistično planiranje in javno mnenje. IB, Inf. bilt. 18 (1984), št. 5, str. 12–17
- The yugoslav national settlement system. V: Urbanization and settlement systems: international perspectives. Oxford: Oxford University Press, 1984, str. 400–411
- The geography of electric power production. Geographica Iugoslavica 7 (1985), str. 43–51
- Historična geografija: cilji, pomen in metode. Geogr. vestn. 57 (1985), str. 73–81
- Industrializacija koroške regije. V: Geografsko proučevanje primernosti organiziranja proizvodnih celic na Koroškem: raziskovalna naloga. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1985, str. 83–138
- Položaj, stremljenja in dosežki slovenske socialne geografije. V: Stanje in razvoj družbenih znanosti na Slovenskem: posvetovanje, Ljubljana, 29. in 30. marca 1984. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo, 1985, str. 209–225 (Vprašanja znanosti)
- Primerna območja za lokacijo industrije v občini Ravne na Koroškem. V: Geografsko proučevanje primernosti organiziranja proizvodnih celic na Koroškem: raziskovalna naloga. 2. faza raziskave. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Oddelek za geografijo, 1985, str. 35–73 (soavtor A. Černe)
- Regionalni razvoj v SR Sloveniji. Ekon. rev. 36 (1985), št. 4, str. 271–288
- Geografija – humanistična veda. Geogr. vestn. 58 (1986), str. 83–85

- Geografija in etnologija. V: O razmerju med geografijo in etnologijo. Ljubljana: Oddelek za geografijo, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1986, str. 1–11 (Dela; 3)
- Industrializacija koroške regije. V: Geografsko proučevanje uvajanja celične proizvodnje na Koroškem. Ljubljana: Oddelek za geografijo, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1986, str. 29–38 (Dela; 2)
- Izbor industrijskih lokacija u regionalnom planiranju. Geografski pregled 31/32 (1987/1988), str. 45–51
- Medjuindustrijski proizvodni i prostorni odnosi. V: Zbornik XII kongresa geografa Jugoslavije, održanog u Vojvodini od 29. septembra do 6. oktobra 1985. Novi Sad: Savez geografskih društava Jugoslavije, Geografsko društvo Vojvodine, 1987, str. 226–230
- Primerna območja za namestitev industrije v občini Postojna. V: Notranjska: zbornik 14. zborovanja slovenskih geografov, Postojna, 15.–17. oktobra 1987. Ljubljana: Zveza geografskih društev Slovenije, 1987, str. 271–282 (soavtor A. Černe)
- Razvoj in problemi industrije na Notranjskem. V: Notranjska: zbornik 14. zborovanja slovenskih geografov, Postojna, 15.–17. oktobra 1987. Ljubljana: Zveza geografskih društev Slovenije, 1987, str. 265–270
- Razvojne dileme suvremene jugoslovenske geografije. Geografski glasnik 49 (1987), str. 13–16
- Regionale Entwicklung in der Sozialistischen Republik Slowenien (Jugoslawien). V: Socialna geografija in regionalni razvoj. Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1987, str. 13–25 (Dela; 5)
- Regionalni razvoj v SR Sloveniji. V: Teorija in metodologija regionalne geografije. Ljubljana: Oddelek za geografijo, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1987, str. 113–123 (Dela; 4)
- Spremembe v zemljiških kategorijah v Sloveniji: gradivo za geografsko monografijo o Sloveniji. Geogr. vestn. 59 (1987), str. 37–49
- Zapis o regionalni geografiji. Geogr. vestn. 59 (1987), str. 127–131
- Agrarni sistemi v SR Sloveniji leta 1985. Ekon. rev. 39 (1988), št. 1, str. 19–34
- Centralna naselja v SR Sloveniji leta 1987. Geogr. zb. 28 (1988), str. 123–151
- The distribution of industry in Yugoslavia. Geographica Iugoslavica 9 (1988), str. 51–67
- Ekonomska regionalizacija: teorija in praksa. Geogr. vestn. 60 (1988), str. 129–138
- Industrializacija 1953–1981 v SR Sloveniji. V: Urejanje prostora 1: pregled novejših raziskav. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 1988, str. 49–59
- Die Industrie in der SR Slowenien – Entwicklung und Strukturen. V: Wirtschaftliche Zusammenarbeit zwischen Ländern verschiedener gesellschaftlicher Systeme: Kooperationen von Unternehmen aus Bayern und Slowenien. Bayreuth: Universität, Lehrstuhl Wirtschaftsgeographie und Regionalplanung, 1988, str. 35–50 (Arbeitsmaterialien zur Rumordnung und Raumplanung; 47)
- Živnoreja v SR Sloveniji: prispevek h geografski monografiji Slovenije. Geogr. vestn. 60 (1988), str. 83–96
- Agrarian systems in SR Slovenia (Yugoslavia). Geographica Iugoslavica 10/11 (1989), str. 61–75
- Policentrizem v Sloveniji. IB, Inf. bilt. 23 (1989), št. 5, str. 11–17
- Razmestitev obrtne dejavnosti v SR Sloveniji. V: Geografija in aktualna vprašanja prostorskega razvoja. Ljubljana: Oddelek za geografijo, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1989, str. 208–217 (Dela; 6)
- Regionalni razvoj v Sloveniji. V: Zbornik predavanj: 25. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, 3.–15. 7. 1989. Ljubljana: Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, 1989, str. 181–195
- Zur Industrialisierung Sloweniens. V: Landeskundliche Beiträge aus Kärnten und Friaul-Julisch-Venetien. Klagenfurt: Institut für Geographie der Universität, 1989, str. 33–50 (Klagenfurter Geographische Schriften; 8)
- Agrarian systems in the Republic of Slovenia (Yugoslavia). Geographica Iugoslavica 12 (1990), str. 53–60
- Aplikacija geografije za družbene potrebe. Geogr. vestn. 62 (1990), str. 147–154
- Ekonomskogeografska regionalizacija Koprškega Primorja. V: Primorje: zbornik 15. zborovanja slovenskih geografov, Portorož, 24.–27. oktobra 1990. Ljubljana: Zveza geografskih društev Slovenije, 1990, str. 247–252

- Ekonomskogeografska regionalizacija Republike Slovenije: na podlagi vplivnih območij centralnih naselij in dejavnostne sestave prebivalstva. *Geogr. zb.* 30 (1990), str. 129–247
- Ekonomskogeografska regionalizacija severovzhodne Slovenije. *Znan. rev., Družbosl. filoz.* 2 (1990), št. 2, str. 149–162
- Industrijska naselja v Republiki Sloveniji. V: *Urejanje prostora 2: pregled novejših raziskav*. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 1990, str. 16–19
- Nekaj misli o prihodnjem razvoju prostorskega planiranja v Sloveniji. V: *Urejanje prostora 2: pregled novejših raziskav*. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 1990, str. 15 (soavtor A. Černe)
- O regionalizaciji republike Slovenije. V: *Posvet slovenskih občin na temo »regionalizacija«*, Krško, 25. marec 1991. Krško: Savaprojekt; Ljubljana: Inštitut za regionalno ekonomiko, 1991, 13 str. loč. pag.
- Socialnogeografska regionalizacija in upravna reforma v republiki Sloveniji. V: *Geografska problematika Severovzhodne Slovenije*. Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1991, str. 7–15 (Dela; 8)
- Delovno gradivo o oblikovanju novih občin v Republiki Sloveniji. V: *Lokalna samouprava v Republiki Sloveniji*. Ljubljana: Skupščina Republike Slovenije, 1992, str. 20–95 (Poročevalec Skupščine Republike Slovenije, pos. št., 30. mar. 1992)
- Economic-geographic development of Slovenia. V: *Slovenia, geographic aspects of a new independent European nation*. Ljubljana: Zveza geografskih društev Slovenije, 1992, str. 51–63
- Industrialization of Slovenia. *GeoJournal* 27 (1992), št. 4, str. 365–370
- Die Regionalisierung von Slowenien. *Mitteilungen der Österreichischen Geographischen Gesellschaft* 134 (1992), str. 235–247
- Die administrativen Reformen und die Regionalisierung der Republik Slowenien. V: *Regional problems in East-Central Europe after the political changes: proceedings to the international conference in Pécs, 14–17 October 1992*. Pécs: Department of General Social Geography and Urbanistics, Center for Regional Studies of Hungarian Academy of Sciences, 1993, str. 91–96
- Agrarian economy in Slovenia. *GeoJournal* 31 (1993), št. 4, str. 373–377
- Družbenogospodarska in dejavnostna usmeritev slovenskih mest. *Geogr. zb.* 33 (1993), str. 7–40 (soavtor D. Rebernik)
- Oblikovanje upravnih okrajev. V: *Savinjska, možnosti regionalnega in prostorskega razvoja*. Ljubljana: Zveza geografskih društev Slovenije, 1993, str. 17–31
- Einige wirtschaftsgeographische Überlegungen über die möglichen Beziehungen der Nachfolgestaaten Jugoslawiens zur Europäischen Gemeinschaft. V: *Südosteuropa und die europäische Integration*. München: Südosteuropa Gesellschaft, 1994, str. 65–84 (Südosteuropa aktuell; 18)
- Ozemeljsko oblikovanje občin. V: *Zakaj v nove občine*. Ljubljana: Vlada, Služba za reformo lokalne samouprave, 1994, str. 31–36
- Formation of administrative districts in the Republic of Slovenia. V: *Environment and quality of life in Central Europe: problems of transition: conference proceedings*. Praha: Faculty of Science, Charles University, 1995, 5 str.
- O metodiki geografskega proučevanja. *Geogr. vestn.* 67 (1995), str. 169–178
- Opredelitev mest in mestnih občin v Republiki Sloveniji. V: *Geografska problematika slovenskega alpskega sveta in slovenskih mest*. Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1995, str. 77–112 (Dela; 11)
- The development, present significance and future prospects of socialist agricultural enterprises in Slovenia. *GeoJournal* 38 (1996), št. 2, str. 151–156
- Družbeni proizvod slovenskih mest. V: *Socialnogeografski problemi*. Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, 1997, str. 195–213 (Dela; 12)
- Regionalizacija Slovenije. *IB rev.* 31 (1997), št. 9/10/11, str. 6–17
- Družbenogeografska regionalizacija Slovenije. V: *Geografija Slovenije*. Ljubljana: Slovenska matica, 1998, str. 490–493

- Funkcije mest. V: Geografski atlas Slovenije: država v prostoru in času. Ljubljana: DZS, 1998, str. 306–307
- Gospodarska geografija. V: Geografija Slovenije. Ljubljana: Slovenska matica, 1998, str. 362–433
- Industrija. V: Geografski atlas Slovenije: država v prostoru in času. Ljubljana: DZS, 1998, str. 220–225
- O regionalizaciji Slovenije. V: Regionalizem v Sloveniji: zbornik. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, 1998, str. 131–140 (Zbirka Pravo in politika)
- Regional development of slovenian landscapes. V: Regional physical planning – practice and challenges: proceedings of the international conference on the occasion of the 30th anniversary of nationally organised physical planning in Slovenia (1968–1998). Ljubljana: Urad RS za prostorsko planiranje, 1998, str. 62–74
- Regionalni razvoj slovenskih pokrajin. V: Zbornik mednarodnega strokovnega posveta ob 30. obletnici organiziranega prostorskega planiranja v Sloveniji na državni ravni (1968–1998). Ljubljana: Urad RS za prostorsko planiranje, 1998, str. 63–73
- Slovenia. V: Privatization in rural Eastern Europe: the process of restitution and restructuring. Cheltenham: E. Elgar, 1998, str. 274–300 (Studies of communism in transition)
- Središčna (centralna) naselja. V: Geografski atlas Slovenije: država v prostoru in času. Ljubljana: DZS, 1998, str. 308–309
- Tipi kmetijske rabe zemljišč (kmetijski sistemi). V: Geografski atlas Slovenije: država v prostoru in času. Ljubljana: DZS, 1998, str. 210–211
- Deset ali petindvajset pokrajin v Sloveniji? V: Pokrajine v Sloveniji. Ljubljana: Vlada, Služba za lokalno samoupravo, 1999, str. 90–95
- Regionalizacija. V: Pokrajine v Sloveniji. Ljubljana: Vlada, Služba za lokalno samoupravo, 1999, str. 38–63
- Regionalizacija Slovenije in regionalni razvoj. V: Zbornik referatov. Ljubljana: Visoka upravna šola, 1999, str. 253–263
- Regionalni razvoj slovenskih pokrajin in občin. IB rev. 33 (1999), št. 2/3, str. 47–67
- Upravno-politične razdelitve Slovenije v preteklosti. V: Pokrajine v Sloveniji. Ljubljana: Vlada, Služba za lokalno samoupravo, 1999, str. 31–37
- Upravno-politične ureditve v Evropi. V: Pokrajine v Sloveniji. Ljubljana: Vlada, Služba za lokalno samoupravo, 1999, str. 26–30
- **strokovni in poljudni članki:**
- Kako prodira kultura v Arktiko: primer Labradorja. Proteus, 15 (1952/1953), št. 7, str. 179–184
- Padanje gladine Kaspijskega morja. Proteus, 15 (1952/1953), št. 9, str. 261
- Erozija prsti. Proteus 16 (1953/1954), št. 3, str. 100–105
- Nekaj novih podatkov o prebivalstvu. Geogr. vestn. 25 (1953), str. 222–223
- Nove poteze v gospodarski geografiji Sovjetske zveze. Geogr. vestn. 25 (1953), str. 210–214
- Železniški problem v Vzhodnih Alpah. NR, Naši razgl. 2 (9. maj 1953), št. 9, str. 7–8
- Begunci v Nemčiji. NR, Naši razgl. 3 (6. nov. 1954), št. 21, str. 8
- Geografija in regionalno planiranje. Geogr. vestn. 26 (1954), str. 191–194
- Norveško-britansko-švedska ekspedicija v Antarktiko 1949–1952. Proteus 17 (1954/1955), št. 4/5, str. 101–105
- Nekaj geografskih misli o sodobnem urbanizmu. NR, Naši razgl. 4 (8. jan. 1955), št. 1, str. 5–6
- Urbanizem in sodobnost. NR, Naši razgl. 4 (14. maj 1955), št. 9, str. 212–213
- Dnevni dotok zaposlenih v Koper. Geogr. obz. 4 (1957), št. 2, str. 34–38
- Nekateri urbanistični posegi v turizem ob slovenski obali. Tur. vestn. 5 (1957), št. 9, str. 252–254
- Nova Gorica. Geogr. obz. 5 (1958), št. 2, str. 1–5
- Nekaj misli o geografskem proučevanju mest. Geogr. obz. 9 (1962), št. 3/4, str. 3–9
- Prostorsko načrtovanje v Črnem revirju. NR, Naši razgl. 12 (8. jun. 1963), št. 11, str. 225; 12 (22. jun. 1963), št. 12, str. 246
- Problemi modernega urejanja mest: na primeru Velenja. Geogr. obz. 11 (1964), št. 2, str. 27–32

- Prostorsko načrtovanje na Poljskem. Geogr. vestn. 36 (1964), str. 97–101
- Regional science: nova znanstvena panoga. NR, Naši razgl. 13 (23. maj 1964), št. 10, str. 189
- Temeljni problemi prostorskega planiranja v Švici. NR, Naši razgl. 14 (27. mar. 1965), št. 6, str. 124–125
- Dileme regionalnega planiranja pri nas. Teor. praksa 4 (1967), št. 1, str. 33–47
- O nekaterih problemih sodobne demogeografije. Geogr. obz. 14 (1967), št. 1, str. 1–18
- Gradski kontrasti vo Jugoslavija. Geogr. vidik 1 (1970), str. 63–71
- Razvoj urbanega sistema v Sloveniji. Večer (Marib.) 27 (25. mar. 1971), št. 70
- Urbanizacija Jugoslavije. Geogr. obz. 18 (1971), št. 1/2, str. 12–17
- Vplivna območja slovenskih mest. IB, Inf. bilt. 7 (1973), št. 3, str. 4–7
- O industrijski geografiji. Geogr. vestn. 46 (1974), str. 97–109
- Temelji gospodarjenju s slovensko pokrajino: o zasnovi urbanizacije SR Slovenije. Delo, 16 (5. okt. 1974), str. 23
- Nekatere ugotovitve o lokacijski teoriji. AB, Arhit. bilt., 7 (1977), št. 34, str. 13–14
- Dr. Jakob Medved, izr. profesor. Objave – Univ. Edvarda Kardelja Ljublj. 1978/1979, št. 2, str. 52–53
- Kratka bibliografija geografskih radova o celokupnoj Jugoslaviji. Geographica Iugoslavica 1 (1978), str. 89–91
- Stanku Polajnarju v spomin. Geogr. vestn. 50 (1978), str. 229–230
- Tudi občine so prevelike. Obv. odloč., 1 (1979), str. 52–53
- Profesor dr. Marjan Žagar – šestdesetletnik. Geogr. obz. 27 (1980), št. 1/2, str. 39–40
- Trideset let Nove Gorice. Primorska srečanja, 5 (1981), str. 5–38
- Dr. Avgustin Lah – šestdesetletnik. Geogr. vestn. 56 (1984), str. 116–118
- Dr. Vladimir Kokole – šestdesetletnik. Geogr. vestn. 57 (1985), str. 107–109
- Elektrogospodarstvo v Jugoslaviji. Geogr. obz. 32 (1985), št. 4, str. 37–42
- Slovenski geografi ob smrti akademika profesorja dr. Svetozarja Ilesiča. Geogr. vestn. 57 (1985), str. 3–6
- Družbeno planiranje v SFR Jugoslaviji in SR Sloveniji. Geogr. obz. 33 (1986), št. 1, str. 31–41
- Slovar strokovnih terminov iz družbenega in prostorskega planiranja. Geogr. obz. 33 (1986), št. 1, str. 42–56
- Ob štiridesetletnici združitve Slovenskega Primorja s Slovenijo. Geogr. vestn. 59 (1987), str. 3–12
- Ob sedemdesetletnici profesorja dr. Vladimira Bračiča. Geogr. vestn. 61 (1989), str. 198–200
- Andrej Briški – šestdesetletnik. Geogr. vestn. 62 (1990), str. 177–179
- Prispevek Antona Melika h geografiji slovenskih naselij. Geogr. vestn. 62 (1990), str. 35–38
- Upravno-politična reforma in regionalizacija Slovenije. Delo. Sobotna priloga 33 (15. jun. 1991), št. 138, str. 21; 33 (22. jun. 1991), št. 144, str. 25
- Za obnovljeno vlogo regionalnega planiranja. Urbani izziv 1991, št. 15, str. 3–8
- Lokalna samouprava v Republiki Sloveniji – oblikovanje novih občin. Geogr. šoli, 2 (1992), str. 33–37
- Akademik prof. dr. Ivan Gams – sedemdesetletnik. Delo (Ljublj.) 35 (20. jul. 1993), št. 165, str. 2
- Ob šestdesetletnici mag. Dušana Faturja. Geogr. vestn. 66 (1994), str. 188–189
- Evalvacija prostorskih raziskav za obdobje 1990–1994. Znan. Tehnol. 1995, št. 8, str. 93–104 (soavtorji V. Mušič, V. Klemencič, M. Tepina)
- Ob osemdesetletnici dr. Vincenca Malovrha. Geogr. vestn. 67 (1995), str. 195–197
- Odprtje razstave o akademiku in univerzitetnem profesorju dr. Svetozarju Ilesiču, Ljubljana, Zemljepisni muzej Slovenije, 4. 2. 1999. Geogr. vestn. 71 (1999), str. 173–175
- Mojca Dolgan-Petrič, Ida Knez-Račič, Mojca Mlinar-Strgar

V slovo profesorju Vincencu Malovrhu

Ljubljana, 31. 5. 2000

Teško se je poslavljati od univerzitetnega profesorja dr. Vincenca Malovrha, geografa, dragega učitelja in kolege, ki je vneto preučeval naravo in bil njen pristi ljubitelj. Ta mu je naklonila dolgo življenje: čez poldrugi mesec bi dopolnil 85 let. Njegova življenjska bilanca je bogata in razkriva izvirnega raziskovalca, ki je, karkoli je začel, delal vestno, z jasnimi cilji in do zaključka.

Rodil se je na Gorenjskem, v Predosljah pri Kranju, poleti 1915. Srednjo šolo je končal na Ptuj, univerzitetni študij zgodovine in geografije v Ljubljani pa nesrečnega leta 1941. Nesrečnega, ker je moral čakati do leta 1946, da je nastopil službo kot asistent na tedanjem Geografskem inštitutu, predhodniku sedanjega geografskega oddelka filozofske fakultete. Ob profesorju Meliku se je poglobil v pedagoško in raziskovalno delo, kajti kot ljubitelj narave je bil dober vodnik študentov za terensko delo.

V novih razmerah so se odprla vrata znanosti in izobraževanja. Univerza je že leta 1946 dobila Ekonomsko fakulteto in v programu narodnogospodarskega študija je dobila mesto tudi ekonomska geografija. Vincenc Malovrh se je odločil zanjo in je leta 1948 dobil mesto docenta na Ekonomski fakulteti. Obenem je postal tudi sodelavec Višje pedagoške šole, kjer je skupaj s profesorjema Lebanom in Oblakom prispeval k solidnemu študiju geografije. Njegovo področje je bila geomorfologija, ker je kot ljubitelj gora dobro poznal naravne pojave in se je temu posvetil z vsem žarom. Objavljal je članke s to tematiko in leta 1956 je tudi doktoriral na Prirodoslovno-matematično-filozofski fakulteti ljubljanske univerze s tezo *O metodi geomorfološke analize gorate pokrajine z vidika ekonomske, posebej agrarne geografije*.

Disertacija je objavljena v Geografskem vestniku letnika 1957/58, str. 3–66. Geomorfologija kot »eksterna dinamična geologija« je z genetsko-analitično metodo postala samostojna veja fizične geografije. Malovrh pa je izdelal »metodski sistem za geomorfološko analizo reliefa gorate pokrajine« in ga predstavil s primeri analize družbeno-ekonomskih sestavin pokrajine. Preučeval je razporeditev kmetijskih zemljišč z vidika ekonomsko-geografske inverzije ter prilagojenost naselbinskih enot, medkrajevnega prometa in lokalne energetike goratega sveta. S tem je pokazal na doline kot vodilne oblike goratega reliefa. Posvetil se je tudi izrazju; značilna je uporaba pojmov geomorfen in geomorfna formacija.

Ta razprava in nekateri članki so pokazali, kako se je kot raziskovalec od fizične geografije in podrobnejšega obravnavanja naravnih pojavov (podnebje, porečja) že usmerjal k ekonomski geografiji oziroma pozneje ekonomiki prostora in temeljem regionalnega planiranja. Njegove razprave o problematiki goratih pokrajin so poleg geomorfnih imele tudi gospodarske vidike hribovskega kmetijstva in drugih panog. Kmetijstvo, industrijo, promet in turizem je štel za prostorske dejavnike.

Ekonomiko prostora je pozneje obravnaval vse bolj teoretično, razmišljajoče o ekonomskih vrednotah, vendar opazno z znanjem kompleksne geografije. Njegovo povezovanje ekonomske geografije in ekonomike kaže razprava iz leta 1962 *Temelji komercialne geografije*, ki je bila pomemben prispevek k tehtanju o pomenu študija ekonomske geografije za gospodarstvenike, novinarje, sociologe in politologe. Nazadnje so se v teh programih študiju geografije odpovedali. V teh razmerah se je profesor Malovrh usmeril k preučevanju problematike regionalnega planiranja in temeljev gospodarnosti, kar je bolj z ekonomskimi vidiki kot s prostorsko podlago obdelal v učbeniku *Temelji regionalnega planiranja* (v treh delih, 1977, 1979 in 1980). Prav gotovo bo šele skrben pregled in ocena njegovega dela, zlasti tudi z vidika dela *Temelji gospodarnosti*, pojasnila pomen in inovativnost njegovega življenjskega opusa. Ugotovili bodo, da je poleg geografskih in ekonomskih razprav napisal številne poučne, vendar strokovno poglobljene članke tudi za Proteus, Naše razglede, Planinski vestnik in Geografski obzornik.

Profesor Malovrh je bil ljubitelj narave in še posebej gora. Narave ni samo užival, temveč se je vanjo in v naravne zakonitosti poglobljal. Bil je pravi gornik in plezalec. Pogovori z njim so vselej imeli vsebino, in to je znal razložiti tudi študentom. Sam sem se pri njem učil geomorfologije in ekonomske geografije ter spoznaval, kako temeljito in široko je bilo njegovo znanje. Naravne pojave je znal logično opisati, toda podobe iz narave tudi narisati. S svojim delom, vestnostjo in skrbnim odnosom do slehernega sogovornika si je pridobil strokovni ugled in tudi spoštovanje.

Naj mi bo kot njegovemu študentu na višji pedagoški šoli in pozneje tudi kot stanovskemu tovarišu dovoljeno, da mu osebno, tako kot številni kolegi, izrečem globoko spoštovanje. Tega mu je izrekla tudi Zveza geografskih društev Slovenije, ki ga je imenovala za častnega člana in v imenu katere se mu želimo tukaj posebej zahvaliti za njegov prispevek k fizični in ekonomski geografiji.

Kot človek je bil profesor Malovrh skromen, kot osebnost pa izjemno kulturnen in po znanju bogat. Na kongresih nismo zastoj pričakovali, da bo razgrnil kakšno novo spoznanje. V tovariškem pogovoru,

v katerem je sodeloval s svojim prav posebnim govorom in glasom, pa smo čutili njegovo domišljeno razumevanje okolja.

Poleg cvetja, ki krasi njegovo zadnjo pot, rase v njegov spomin tudi cvetje na Golici in vsak dehteč grm kjerkoli v naši lepi deželi. Žuborijo gorski potoki in šumijo slapovi, ki jih je občudoval. Nad nami se vrtinčijo oblaki in vetrovi, ki jih je preučeval. S svojimi deli se je zapisal med tiste občudovalce in raziskovalce narave, ki jim je ta narava postala spomenik.

Avguštin Lah